

МЕЂУНАРОДНЕ КОНВЕНЦИЈЕ У ОБЛАСТИ АУТОРСКИХ ПРАВА

Бернска конвенција о заштити књижевних и умјетничких дела (БК)

Први универзални вештрани међународни правни акт у области заштите ауторског права јесте Конвенција о заштити књижевних и умјетничких дела, закључена у Берну 1886 године. Бернска конвенција је ревидирана до сада 7 пута од 9.9.1886 године, допуњена у Паризу 4.5.1896 године, измјењена у Берлину 13.11.1903 године, допуњена у Берну 20.3.1914 године, измјењена у Риму 2.6.1928 године, у Брислу 26.6.1948 године, у Стокхолму 14.7.1967 године и у Паризу 24.7.1971 године.¹ Данас Бернска Унија броји 162 држава од којих је и Босна и Херцеговина чланица од 1992 године. Идеја о потреби закључења такве конвенције званично је потекла од међународне невладине организације „Међународно књижевно удружење“ са њеног конгреса одржаног 1882 године у Риму. Уз сарадњу владе Швајцарске која је била домаћин конгреса „Међународног књижевног удружења“ 1883 године упућен је позив цивилизованим државама света да сепридруже напорима за закључење једне конвенције која ће довести с једне стране до универзалног признања права аутора без обзира на њихову националност и с друге стране до пожељне уједначености принципа на којима је та заштита уређена.² Већина влада је прихватила позив са одушевљењем, међутим једна од највећих „демократских“ Држава САД није прихватила позив. Одржане су три дипломатске конвенције од којих је трећа одржана у Берну 1886 године. На тој конференцији која је била одржана у Берну дошло се до усвајања „Конвенције о заштити књижевних и умјетничких дела“. Свесни да Бернска конвенција не исцрпљује и не може исцрпети све могућности међународне сарадње у заштити ауторских права творци Бернске конвенције су у члану 20 покушали да реше све могуће недоумице.

Члан 20

„Владе земаља Уније задржавају себи права да приступе склапању посебних аранжмана, уколико би се овим аранжманима аутора дала шира права од оних која су им призната Конвенцијом или уколико би они садржавали друге одредбе које нису у супротности са овом конвенцијом. Одредбе постојећих аранжмана које одговарају горе наведеним условима остају у важности“.

Дакле чланом 20 Бернске конвенције је остављена могућност да државе склапају међусобно споразуме који не би били у супротности са одредбама Конвенције. Државе могу својим споразумима да чак дају и већа овлашћења него што је то дато Конвенцијом.

Централна одредба Бернске Конвенције садржана је у члану 5. став 1. а она гласи:

„У погледу дела за која су заштићени овом конвенцијом, у земљама Уније, осим земље порекла дела, аутори уживају права која закони ових земаља сада признају

¹ *Internet*

² *Besarović V.-Intelektualna svojina – industrijska svojina i autorsko pravo, Beograd, 2005*

или ће доцније признати својим држављанима, као и права специјално призната овом конвенцијом³.

По овој централној одредби Бернске конвенције аутори уживају она права која закони тих држава сада признају или ће им касније признати а и специјална права призната конвенцијом.

Заштићена лица

Бернском конвенцијом право на заштиту има аутор, а исто тако и сваки правни следбеник аутора без обзира на основ правног следства (нпр. наслеђе). Код ових правила се прави изузетак када је у питању филмско дело онда је то препуштено државама чланицама да то прописују.

Да би лице уживало заштиту морају бити испуњени следећи услови које прописује Бернска конвенција:

- Држављанство аутора
- Пребивалиште аутора
- Место првог издања
- Седиште или пребивалиште продуцента филмског дела
- Место налажења непокретности у којој је материјализовано архитектонско дело

Према Бернској конвенцији заштиту уживају аутори, односно ауторови правни следбеници у следећим условима:

1. Аутор је држављанин једне од држава чланица Бернске уније
2. Ако аутор није држављанин државе која је ратификовала Бернску Конвенцију, али ако има пребивалиште у једној од држава која је ратификовала
3. Ако аутор дела није држављанин а нема ни пребивалиште у једној држави која је ратификовала Бернску Конвенцију, али је први пут издао своје дело у некој од њих, или је то истовремено учинио у једној држави чланици и у једној ван ње. Истовременост издавања је то ако између издавања временска разлика не износи више од 30 дана.

Ако ни једна од наведених ситуација није примјенљива на конкретан случај онда се треба прибегавати помоћним критеријумима али су они ограничени само на одређене врсте ауторског дела:

4. Продуцент кинематографског дела има седиште или пребивалиште у једној од држава Бернске Уније;
5. Дело архитектонске односно графичке или пластичне уметности подигнуто је или уграђено у непокретност која се налази у држави чланици Бернске Уније;

И поред тога што Бернска конвенција доста штити ауторска права и у њој постоје и неке недовољно јасни одговори у случају промене држављанства. Ту постоје четири случаја у којима промена држављанства нема никакав утицај на заштићеност лица:

³ *Internet*

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com